

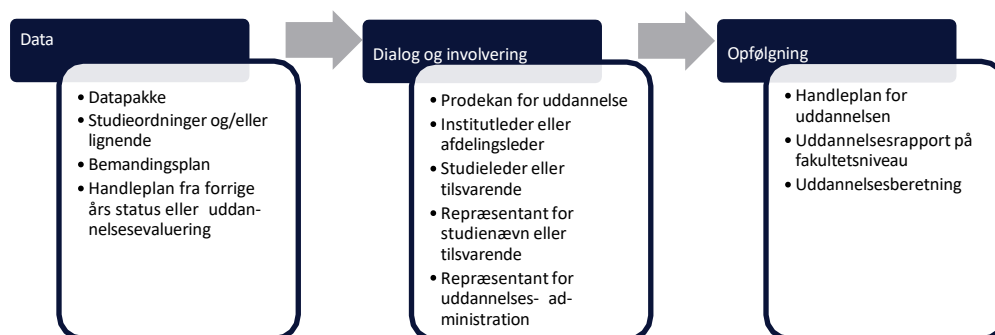
Retningslinje for uddannelseskvalitetsprocesser på Aarhus Universitet: Årlig status og uddannelsesevaluering

Gældende fra April 2023

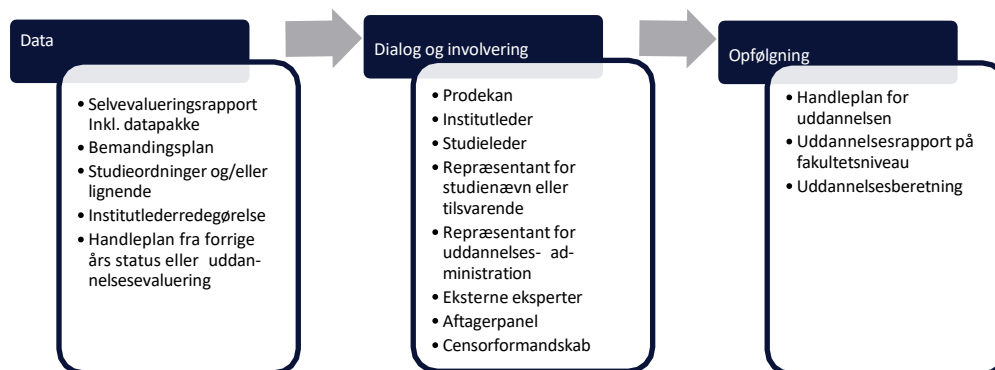
Aarhus Universitets kvalitetspolitik for uddannelsesområdet udgør det fælles værdigrundlag for kvalitetssikring og -udvikling af uddannelserne. Politikken implementeres gennem det løbende kvalitets-sikringsarbejde. Det løbende kvalitetsarbejde, som foregår blandt andet i studienævnene, suppleres af årlig status på kvalitetsarbejdet og med uddannelsesevaluering hvert femte år.

Retningslinje for disse processer illustreres i figur 1 og 2 nedenfor:

Figur 1 Årlig status

Figur 2 Uddannelsesevaluering

Fakulteterne udmønter retningslinjen i procedurebeskrivelser, der understøtter det fælles formål:

1 Formål

Formålet med kvalitetsprocesserne er at:

- lægge et helhedsperspektiv på den samlede uddannelse fra rekruttering over tilrettelæggelse, læreprocesser og til arbejdsmarked
- identificere styrker, svagheder og udfordringer ved uddannelserne med henblik på at kunne fastholde høj kvalitet
- analysere svagheder for at afdække årsager og udpege handlinger, der kan understøtte udvikling inden for det påviste område
- bidrage til fælles forståelse og tilgang til kvalitetsarbejde i uddannelserne.

2 Proces

Årlig status og uddannelsesevaluering gennemføres for alle uddannelser enten enkeltvis eller i sammenhæng med relaterede uddannelser.

For nye uddannelser gennemføres uddannelsesevaluering efter første fulde gennemløb.

Kvalitetsprocesserne gennemføres med involvering af de relevante ledere, medarbejdere og studerende før, under og efter status- og evalueringsmøder, så der sikres forankring i såvel ledelsesstreng som nævnstruktur.

Processerne er systematiseret efter de fire delpolitikker, som Aarhus Universitets kvalitetspolitik for uddannelsesområdet er opdelt i:

- Den gode studiestart
- Fagligt stærke og sammenhængende uddannelser
- Motiverede studie- og læringsmiljøer
- Stærke kandidater med relevante kompetencer

Metodikken for såvel årlig status som uddannelsesevaluering består af tre elementer:

1. Data
Som forberedelse udarbejdes et grundlag for eftersyn af uddannelsen
2. Dialog
Kernen i processen er de centrale aktørers samtale om kvalitet
3. Opfølgning
I forlængelse af dialogen omsættes drøftelserne til handlinger

De enkelte elementer af processen foldes ud herunder.

2.1 Data – Forberedelse

Udgangspunktet for eftersyn af uddannelseskvalitet ved årlig status og uddannelsesevaluering er kvantitative og kvalitative data.

Der udarbejdes en *datapakke* for alle uddannelser med status for de fælles indikatorer, der dækker følgende emner:

- Frafald (kun ordinære)
- Studieprogression
- Undervisningsaktivitet
- Undervisningsevaluering
- Studiemiljø
- Forskningsdækning/videngrundlag
- Studieintensitet (kun ordinære)
- Beskæftigelse/relevans

For hver indikator er fastsat grænseværdier for, hvornår indikatoren markeres henholdsvis grøn, gul eller rød:

- Grøn står for tilfredsstillende kvalitet
- Gul står for behov for opmærksomhed og drøftelse af mulige tiltag
- Rød er en kritisk værdi, der står for, at der skal iværksættes konkrete tiltag for at forbedre de forhold, der kan kontrolleres og ændres.

Hovedparten af indikatorerne har grænseværdier, som er fastsat på universitetsniveau, for at kunne sammenligne på tværs. Dekanen har ansvar for at fastsætte grænseværdier for resterende indikatorer for fakultetet.

Indikatorerne suppleres af bemandingsplaner med angivelse af sammenhæng mellem undervisning og forskerens fagområde. Bemandingsplanen skal indeholde kort samlet vurdering af uddannelsens tilknytning til relevant fagligt miljø udarbejdet af institutleder eller tilsvarende. Der kan desuden suppleres med yderligere relevante nøgletal såvel som andre relevante data f.eks. studieordninger og supplerende undersøgelser. For de erhvervs- og professionsbaserede samt udviklingsbaserede uddannelser suppleres også med oversigt over fagmiljøets videnaktiviteter.

Med afsæt i delpolitikkerne udvælges eventuelt konkrete temaer til drøftelse. Disse kan variere fra gang til gang. Derudover inddrages uddannelsens handleplan fra sidste statusmøde.

I forberedelsen af dialog er det afgørende, at såvel ledelsesstrengen som nævnstrukturen involveres, så der er sammenhæng med både det daglige kvalitetsarbejde og de ledelsesmæssige prioriteringer.

2.1.1 Særligt for uddannelsesevaluering

Som grundlag for uddannelsesevaluering udarbejdes en selvevalueringsrapport, der blandt andet forholder sig til systematisk data.

Desuden udarbejder institutlederen/-ne en redegørelse, der har til formål at tydeliggøre sammenhæng mellem ledelses- og uddannelsesstreng i uddannelseskvalitetsprocesserne qua deres ansvar i relation til forskningsbaseret. Redegørelsen indeholder:

- En refleksion over indikatorer (Data: VIP-dækningsgrad af minimumstimetal og undervisningstimer samt VIP/DVIP for EVU) og øvrige relevante elementer herunder oversigt over fagmiljøets videnaktiviteter for de erhvervs- og professionsbaserede samt udviklingsbaserede uddannelser.
- En redegørelse for sammenhæng mellem forsknings- og undervisningsemner (Dokumentation: Bemandingsplaner med angivelse af sammenhæng mellem undervisning og forskerens fagområde)
- Status såvel som fremtidsperspektiver for ændringer i medarbejdergruppen, herunder den fremtidige strategi for forskningsdækningen på uddannelsen og de øvrige videngrundlag samt planer i forhold til rekruttering (Dokumentation: Beskrivelse af ansættelser, personaleafgange og rekrutteringsplaner)

Det samlede materiale sendes både til de interne aktører og til de eksterne eksperter. Eksterne eksperter kan udpege supplerende fokusområder, der tages op i evalueringsmøderne.

2.2 Dialog

Status for og udvikling af uddannelsens/-ernes kvalitet drøftes på et møde med afsæt i det samlede datagrundlag. Mødedeltagere og øvrige involverede fremgår af figur 1 og 2.

Alle fire delpolitikker skal berøres i samtalerne. Der skal desuden følges op på tidligere iværksatte udviklingsinitiativer, herunder forrige års status eller evaluering.

Kritiske indikatorer ("røde og gule flag") skal adresseres, og som minimum dokumenteres resultatet af drøftelsen af "de røde flag". Det er også vigtigt at bygge videre på de elementer, der er velfungerende, samt at adressere numerisk udvikling i indikatorer, selv om de ikke "skifter farve".

Handleplaner skal rumme tydelig angivelse af hvad, der ageres på, hvordan der ageres, af hvem og indenfor hvilken tidsramme.

Dialogen på status- og evalueringsmøde fastholdes i et skriftligt produkt, der kan bruges i forbindelse med opfølgningen.

2.2.1 Særligt for uddannelsesevaluering

Formålet med dialogen er at identificere indsatsområder på baggrund af et helhedsperspektiv på uddannelsen/-erne. Uddannelsesevaluering adskiller sig fra årlig status ved at gå mere i dybden, ved at have et større omfang og større kreds af involverede, ved at indebære en mere grundig vurdering og ved i endnu højere grad end årlig status at anlægge et samfundsperspektiv på uddannelserne.

Til at understøtte at uddannelsesevaluering rummer både et fagligt og et samfundsperspektiv på uddannelsen, inddrages minimum to eksterne eksperter, der har til opgave at se kritisk på uddannelsen og udfordre ledere og medarbejdere. Den ene eksterne ekspert skal være en faglig ekspert. For de forskningsbaserede uddannelser skal den faglige ekspert være på højeste internationale niveau med såvel forsknings- som uddannelsesmæssige kvalifikationer.

For de erhvervs- og professionsbaserede samt udviklingsbaserede uddannelser skal den faglige ekspert have de rette viden- og uddannelsesmæssige kvalifikationer. Den anden ekspert skal være aftagerrepræsentant, der kan bidrage til at anlægge et samfundsperspektiv. Se uddybende i retningslinje for valg af eksterne eksperter.

Aftager- og censorperspektiv involveres desuden ved, at aftagerpanel og det relevante censorformandskab får mulighed for kommentering af evalueringsrapporten.

2.3 Opfølgning

Handleplaner danner grundlag for den uddannelsesnære opfølgning. Den aktør, der har ansvar for et element i handleplanen, har samtidig ansvar for inddragelse af relevante aktører og organer med henblik på fælles forståelse og iværksættelse af aftalte handlinger og udviklingsinitiativer.

Uddannelser med tre eller flere indikatorer i rød håndteres desuden således:

Der afholdes opfølgende møde mellem dekan, prodekan, institutleder og studieleder. På mødet drøftes handleplan og ledelsesmæssige dispositioner, der skal understøtte kvalitetsarbejdet.

På grundlag af status- og evalueringsmøder udarbejdes på fakultetsniveau årligt en uddannelsesrapport, der tilgår fakultetsledelsen. Fakultetsledelsens drøfter status på uddannelseskvalitet på fakultetet, vedtager en handleplan for initiativer på fakultetsniveau og udarbejder en ledelsespåtegning, der går tilbage til uddannelsesstrengen.

Fakulteternes uddannelsesrapporten drøftes i Uddannelsesudvalget, der på det grundlag udarbejder en uddannelsesberetning med samlet status for uddannelseskvalitet. Uddannelsesberetningen danner grundlag for drøftelse i Universitetsledelsen og bestyrelse. Som grundlag for drøftelsen i Universitetsledelsen indgår en oversigt over status på indikatorerne for samtlige uddannelser.

Ved opsamling i Universitetsledelsen skal dekanerne redegøre for:

- Status på og opmærksomhedspunkter i forhold til kvaliteten på tværs af fakultetets uddannelser
- Handleplaner for uddannelser med tre eller flere indikatorer i rød
- De vigtigste indsatsområder på fakultetsniveau.

Universitetsledelsens opfølgning dokumenteres i en ledelsespåtegning, der vedlægges uddannelsesberetningen, når bestyrelsen orienteres, og anvendes til at orientere de involverede i studienævn, fakultetsledelser m.v.

Opsamlingen på henholdsvis fakultets- og universitetsniveau skal sikre synlighed, sammenhæng til strategiske indsatser og grundlag for prioritering af ressourcer.

Enhver aktør har således adgang til dokumentation på det niveau, der svarer til vedkommendes ansvar, opgaver og behov. De aktører, der indgår i drøftelserne på to niveauer, har ansvar for at kommunikere drøftelser og beslutninger mellem niveauerne:

- Studieleder er bindeled mellem status-/evalueringsmøde og studienævn
- Instituttleder er bindeled mellem status-/evalueringsmøde og institutledelse
- Prodekan for uddannelse er bindeled mellem uddannelsesorganet på fakultetsniveau og Uddannelsesudvalget
- Dekan er bindeled mellem Universitetsledelse og Fakultetsledelse
- Prorektor er ansvarlig for den samlede proces og bindeled mellem Universitetsledelse og Uddannelsesudvalget såvel som mellem Universitetsledelse og bestyrelse.

I sammenhæng med at Uddannelsesudvalget drøfter uddannelsesrapporterne med henblik på udarbejdelse af samlet status, drøfter udvalget også kvalitetssikringssystemet med henblik på eventuelle forbedringer.

Eventuelle justeringer i indikatorer og/eller grænseværdier godkendes i Universitetsledelsen i forbindelse med årets opfølgning og fremgår af uddannelsesberetningen.

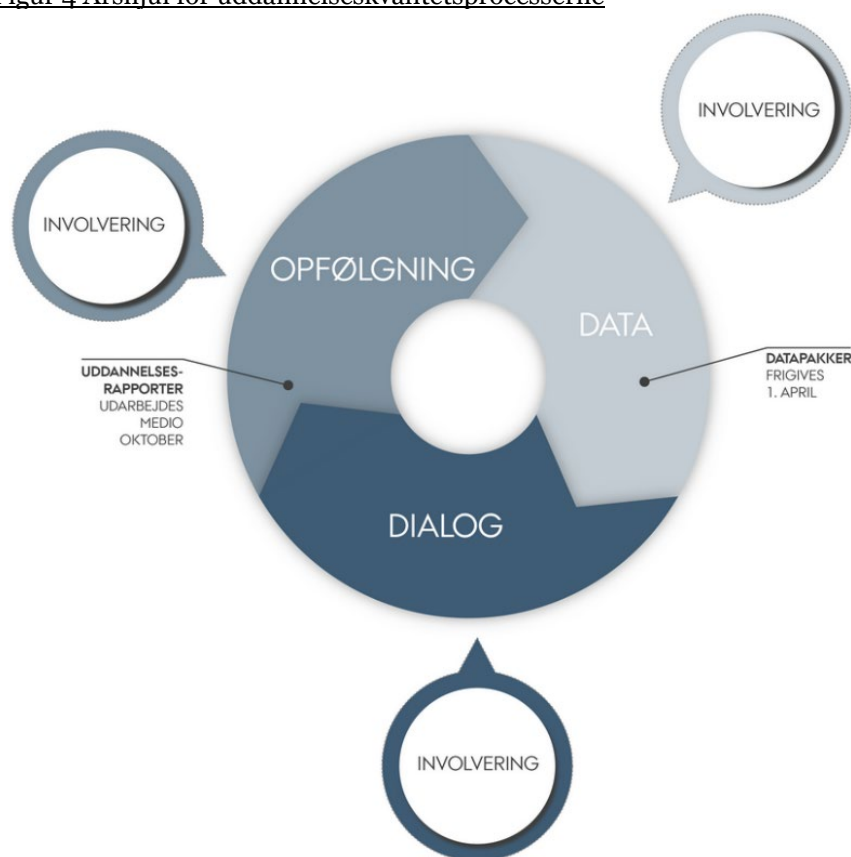
Herunder er gengivet en kortfattet sammenstilling af de to kvalitetsprocesser:

Figur 3 Oversigt over årlig status og uddannelsesevaluering

	Årlig status	Uddannelsesevaluering
Vurdering	At gøre status for uddannelsens kvalitet i et helhedsperspektiv med henblik på fortsat udvikling	At gøre dybere og bredere status for uddannelsens kvalitet i et samfundsperspektiv med henblik på fortsat udvikling
Involverede	Ledere, medarbejdere og studerende	Eksterne eksperter, ledere, medarbejdere og studerende, aftagerpanel samt censorkorps
Ledelsesforankring	Studieleder eller tilsvarende deltager, Instituttleder eller afdelingsleder deltager Prodekan kan deltage	Studieleder, instituttleder og prodekan deltager
Tidsperspektiv	Årligt med data fra de seneste tre år	Hvert femte år med data fra de seneste tre år
Aftagerperspektiv	Ved behov	Altid
Data	Datapakker med indikatorer Anden information i form af bemandingsplaner, studieordninger og/eller lignende	Datapakker med indikatorer Anden information i form af bemandingsplaner, studieordninger og/eller lignende Selvevalueringsrapport, Instituttlederredøgørelse
Dialog	Status og udviklingsbehov struktureret efter delpolitikker i <i>Aarhus Universitets kvalitetspolitik for uddannelsesområdet</i>	Status og udviklingsbehov struktureret efter delpolitikker i <i>Aarhus Universitets kvalitetspolitik for uddannelsesområdet</i> og anskuet i et samfundsperspektiv
Opfølgning	Dokumenteres i handleplaner, der tilgår studienævn og institutledelse; uddannelsesrapporter, der tilgår fakultetsledelse og Uddannelsesudvalget; og uddannelsesberetning, der tilgår Universitetsledelsen og Bestyrelsen	

På AU's hjemmeside er en plan for, hvilke uddannelser der gennemgår uddannelsesevaluering i hvilke år.

Figur 4 Årshjul for uddannelseskvalitetsprocesserne

Log for dette dokument		
Beskrivelse af evt. ændringer	Godkendt af samt dato	Gældende fra dato
	Universitetsledelsen d. 8. maj 2014	1. april 2016
Sammenskrevet retningslinje for hhv. årlig status og uddannelses-evaluering i fælles dokument.	Universitetsledelsen d. 22. marts 2017	1. april 2017
	Universitetsledelsen 2018	1. april 2018
Redaktionelle ændringer og ajourføring med ny kvalitetspolitik godkendt i december 2021 samt øvrige kvalitetssystemændringer godkendt i 2021-2023 Bilag 1 om valg af eksterne eksperter oprettes som selvstændig retningslinje.		1. april 2023